

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. maj 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Johan Næser
Sagsnr.: 2020-0037-0076
Dok.: 1459962

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet) (L 104), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. februar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 6 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet) (L 104):

” Vil ministeren yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der indebærer, at økonomisk kriminalitet, herunder afpresning, underslæb og hvidvask, med en strafferamme på under 6 år, omfattes af lovforslaget, og vil ministeren redegøre for sin holdning til et sådant ændringsforslag?”

Svar:

Jeg har forstået spørgsmålet således, at der ønskes bistand til et ændringsforslag, som indebærer, at agentreglerne skal kunne finde anvendelse på efterforskning af overtrædelser af straffelovens § 278, jf. § 285 (underslæb), § 279, jf. § 285 (bedrageri), § 279 a, jf. § 285 (databedrageri), § 280, jf. § 285 (mandatsvig), § 281, jf. § 285 (afpresning), og § 290 a, stk. 1 (hvidvask), som begås ved brug af internettet. Et sådant ændringsforslag kan formuleres som anført nedenfor.

Der vil altid være retssikkerhedsmæssige overvejelser forbundet med, at politiet aktivt, og inden en overtrædelse er fuldbyrdet, træder ind i og deltager i et kriminelt handlingsforløb – og ikke mindst risiko for, at politiet kan komme til at overskride provokationsforbuddet ved at forøge lovovertrædelsens omfang eller grovhed. En udvidelse af agentreglerne forudsætter derfor grundige overvejelser.

Samtidig er det klart, at vi som samfund ikke kan acceptere, at kriminelle begår åbenlys kriminalitet på internettet, uden at politiet har effektive redskaber til at skride ind. Det er krænkende for samfundets borgere og den almindelige retsfølelse.

Som det fremgår af pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, har Rigspolitiet identificeret en række kriminalitetsformer, der i dag hyppigt forekommer på internettet, og som typisk er vanskelige for politiet at efterforske inden for rammerne af de gældende agentregler. Fælles for disse kriminalitetsformer er navnlig, at de har en strafferamme på fængsel under 6 år og dermed falder uden for agentreglerne, medmindre der er tale om særligt grove og alvorlige tilfælde.

Regeringens lovforslag er på den baggrund afgrænset til at omfatte en række nærmere angivne, grovere overtrædelser, der hyppigt begås ved brug af in-

ternettet. En udvidelse til yderligere kriminalitetsformer vil efter regeringens opfattelse kræve nærmere overvejelser herunder i forhold til nødvendigheden af at fravige det almindelige strafferammekrav i retsplejelovens § 754 a, stk. 1, nr. 3.

For så vidt angår bedrageri, databedrageri, hvidvask og afpresning, der begås ved brug af internettet, kan det oplyses, at det er Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at en udvidelse af agentreglerne kan være et nyttigt redskab i forhold til at få standset igangværende kriminel aktivitet. Regeringen kan på den baggrund støtte en udvidelse af lovforslaget til at omfatte disse kriminalitetstyper.

For så vidt angår underslæb og mandatsvig, der begås ved brug af internettet, finder regeringen imidlertid ikke, at der på nuværende tidspunkt er tilstrækkeligt grundlag for at antage, at der er et sådant behov for at kunne anvende agentreglerne, at det kan begrunde en fravigelse af det almindelige strafferammekrav. Regeringen har i den forbindelse noteret sig, at Rigspolitiet i forhold til disse overtrædelser alene har oplyst, at det på det foreliggende grundlag ikke kan udelukkes, at der kan være en vis efterforskningsmæssig værdi i at udvide agentreglerne.

Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at jeg vil bede Rigspolitiet om senest et år efter lovens ikrafttræden at redegøre for politiets erfaringer med anvendelsen af den foreslåede udvidelse af agentreglerne, jf. lovforslagets § 1, nr. 2. På baggrund af redegørelsen vil regeringen overveje, om der er behov for yderligere udvidelser af politiets adgang til at anvende agenter, herunder om det kan være relevant generelt at justere betingelsen om, at politiet som udgangspunkt alene kan anvende agenter som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der kan straffes med fængsel i 6 år eller derover.

Da regeringen således kan støtte dele af nedenstående ændringsforslag, vil jeg fremsætte et særskilt ændringsforslag, der indebærer, at politiet får adgang til anvende agenter i efterforskningen af sager om bedrageri, databedrageri, afpresning og hvidvask, når de pågældende overtrædelser begås ved brug af internettet, selv om overtrædelserne ikke har en strafferamme på 6 års fængsel eller derover.

Æ n d r i n g s f o r s l a g

til

lov om ændring af retsplejeloven (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet) (L 104)

Af (...):

Til § 1

1) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 754 a, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »§ 235, stk. 1 eller 2, «: »§ 278, jf. § 285, § 279, jf. § 285, § 279 a, jf. § 285, § 280, jf. § 285, § 281, jf. § 285, § 290 a, stk. 1, «

[Udvidet adgang til brug af agenter i sager om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om underslæb, bedrageri, databedrageri, mandatsvig, afpresning og hvidvask]

Bemærkninger til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at politiet får mulighed for at anvende agenter som led i efterforskningen af overtrædelser af straffelovens bestemmelser om underslæb (§ 278), bedrageri (§ 279), databedrageri (§ 279 a), mandatsvig (§ 280), afpresning (§ 281) og hvidvask (§ 290 a), når disse overtrædelser begås ved brug af internettet.

Fælles for bestemmelserne i §§ 278-281 er, at de er efter straffelovens § 285 straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Straffen kan dog stige til fængsel indtil hhv. 6 år (§ 281) eller 8 år (§§ 278-280), hvis forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed, herunder på grund af udførelsesmetoden, den opnåede eller tilsigtede vinding eller når et større antal forbrydelser er begået mv.

Efter straffelovens § 290 a, stk. 1, straffes hvidvask med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Straffen kan dog stige til fængsel indtil 8 år, hvis hvidvasken er af særlig grov beskaffenhed, herunder på grund af forbrydelsens professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding eller når et større antal forbrydelser er begået mv.

Den foreslåede ændring omfatter således alene tilfælde af underslæb, bedrageri, databedrageri, mandatsvig og afpresning, hvor straffen skal fastsættes i medfør af straffelovens § 285, og hvidvask omfattet af straffelovens § 290 a, stk. 1. Hvis overtrædelserne er af særlig grov beskaffenhed, og straffen derfor skal fastsættes i medfør af straffelovens § 286, stk. 1 eller 2, eller

§ 290 a, stk. 2, vil den foreslåede ændring ikke finde anvendelse, idet sådanne overtrædelser allerede vil være omfattet af de gældende regler om agentvirksomhed.